

**Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Augustowie
za rok 2024**

Maj 2025

INFORMACJA

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Augustowie z wydatków budżetowych za 2024 rok

Rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii

- zakupiono pakiet materiałów profilaktycznych dot. Narkomanii 500,00
- opłacono udział oraz przewóz uczniów szkół z terenu Gm. Augustów uczestniczących w projekcie profilaktycznym „Ćpunka” oraz zakupiono materiały profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania 4 290,00
- Razem:** 4 790,00

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

- wynagrodzenie członków za pracę w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ogólna kwota wydatków w tym paragrafie to 19 235,16
- zakupiono zestawy materiałów do 4 szkół podstawowych z terenu Gminy Augustów –Liga Pomocy Przeciw Przemocy 2 460,00
- zakupiono pakiet materiałów profilaktycznych o alkoholizmie i uzależnieniach behawioralnych 1 700,00
- zakupiono artykuły biurowe na potrzeby GKRPA 401,99
- zapewnienie obsługi GKRPA, w tym: opłaty pocztowe, łącznie wydatkowano kwotę 1 421,20
- zgodnie z umową, zawartą z NZOZ „PORADNIĄ ZDROWIA PSYCHICZNEGO – PORADNIA TERAPII UZALEŻNIEŃ I WSPÓŁUZALEŻNIENIA” w Augustowie, wykupiono porady indywidualne dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, na łączną kwotę 13 000,00
- opłacono zakup strojów sportowych zawodników UKS Grab w ramach realizowanego programu profilaktycznego, na łączną kwotę 4 000,00
- zakup licencji do obsługi Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego 1 752,75
- opłacono zajęcia – warsztaty profilaktyczno – edukacyjne rekomendowane przez KCPU Unplugged oraz Cukierki dla uczniów z 5 Szkół Podstawowych z terenu Gminy Augustów na łączną kwotę 36 200,00
- opłata częściowa za usługę badawczą dot. Przygotowania diagnozy zjawiska przemocy w Gminie Augustów 3 090,00
- dofinansowano pobyt członków MDP z terenu gminy Augustów na obozie profilaktycznym 8 000,00
- opłacono szkolenia dla członków komisji: „Uzależnienia behawioralne”, „Funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych i procedura Niebieskie Karty”, „Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży”, szkolenie dla nowych członków GKRPA, „Małpki – jak prawidłowo realizować zadania ustawowe i przygotować się do kontroli organów nadzorczych” 1 140,00
- dokonano opłaty za złożenie wniosków i wydanie opinii biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu na kwotę 1 719,60
- Razem:** 97 134,70

Ogółem wydatki w dziale 851 - Ochrona zdrowia wyniosły 101 924,70

Rozdział 85205 – Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

- zakupiono materiały profilaktyczne dot. przeciwdziałania przemocy domowej 500,00
- na potrzeby Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego zakupiono materiały biurowe, drukarkę HP wraz z tonerem, niszczarkę VEROTECH, ekspres do kawy 6 000,00
- opłata częściowa za usługę badawczą dot. Przygotowania diagnozy zjawiska przemocy w Gminie Augustów 900,00
- Razem: 7 400,00**

Rozdział 85213 – składka na ubezpieczenie zdrowotne

- opłacono za 18 osób pobierających zasiłki stałe oraz 8 uczestników CIS, wydatkowano kwotę **21 686,44**

Rozdział 85214 – zasiłki i pomoc w naturze

- na realizację zadań własnych dot. zasiłków okresowych, wydatkowano kwotę 43 875,50
- na zasiłki celowe wydano kwotę 13 770,09
- opłacono pochówek szczątków ludzkich 2 000,00
- Razem: 59 645,59**

Rozdział 85215 – dodatki mieszkaniowe

- wypłata świadczenia bon energetyczny 181 422,32
- wynagrodzenie pracowników wraz z pochodnymi od wynagrodzenia jako koszt obsługi wypłaty bonu energetycznego 5 432,32
- Razem: 186 854,64**

Rozdział 85216 – zasiłki stałe

- wypłacono 21 osobom zasiłki stałe na łączną kwotę **196 527,00**

Rozdział 85219 – Ośrodek Pomocy Społecznej

Wydatki w rozdz.85219 – Ośrodek Pomocy Społecznej

- wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w GOPS 466 515,00
- dodatek motywacyjny wraz z pochodnymi przyznany w ramach rządowego programu 48 983,42
- dodatkowe wynagrodzenie roczne „13stka” 30 407,27
- składki na ubezpieczenie społeczne 85 347,00
- składki na Fundusz Pracy 8 310,86
- umowa zlecenie na opracowanie jednolitego rzeczowego wykazu akt 4 300,00
- wypłacono ekwiwalent pieniężny za odzież i pranie pracownikom socjalnym wykonującym pracę socjalną w terenie, wydatkowano łącznie kwotę 3 864,87
- zakup art. biurowych, wyposażenie ośrodka, w tym zakup niszczarki, monitora do komputera, foteli biurowych, wyposażenie apteczki pierwszej pomocy, środków czystości, ogółem kwota 9 640,63
- zakup energii, gazu i wody 17 994,87
- zakup usług pozostałych (w tym za usługi informatyczne dotyczące obsługi

i serwisu systemów teleinformatycznych, zakup licencji ZONE do Pomostu, licencji stypendia szkolne, IOD, dzierżawa kserokpiarki, odprowadzanie ścieków, opłaty pocztowe porto oraz wysyłka listów), łączna kwota	21 549,76
• opłata za telefon i internet, łączna kwota	5 172,85
• delegacje i ryczałty za używanie samoch. prywat. do celów służbowych	9 756,16
• odpis na ZFŚS	12 488,56
• opłata dot. gospodarowania odpadami	1 768,98
• zakup usług zdrowotnych dotyczących 1 pracownika w ramach profilaktycznych badań lekarskich	130,00
• opłacono szkolenia pracowników na łączną kwotę	10 701,10
• opłata za polisę ubezpieczenia mienia	66,00
Razem :	736 997,33

Rozdział 85228 – usługi opiekuńcze

• usługi opiekuńcze, w tym sąsiedzkie świadczone na rzecz 15 osób, kwota za umowy – zlecenie	163 985,98
• wynagrodzenie koordynatora oraz obsługa księgowo-kadrowa w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów	10 500,00
• ZUS składki społeczne	30 046,57
• Składki na Fundusz Pracy	98,00
• specjalistycznych usług opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone dla 13 osób	114 120,00
• zakup usług pozostałych - szkolenie z pierwszej pomocy	903,29
Razem:	319 653,84

Rozdział 85230 – dożywianie

• programem „Posiłek w szkole i w domu” objęto osoby potrzebujące, w tym dzieci uczące się w szkołach, łączna kwota wydatkowana to	99 590,50
--	------------------

Rozdział 85295 - pozostała działalność

• wypłata świadczenia dodatek osłonowy	146 574,14
• Opłacono popyt w DPS-ach 8 osób na łączną kwotę	449 240,02
• zakup usług pozostałych – zakup licencji Pomost oraz licencji do obsługi dodatku osłonowego	7 343,47
Razem:	603 157,63

Ogółem wydatki w dziale 852 - Pomoc Społeczna wyniosły 2 231 512,97

Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów

• wypłacono stypendia szkolne o charakterze socjalnym dla 55 uczniów	69 000,00
--	-----------

Ogółem wydatki w dziale 854- Edukacyjna pomoc wychowawcza wyniosły 69 000,00

Rozdział 85502 – świadczenia rodzinne

• na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano kwotę	2 193 670,09
--	--------------

• składka społeczna ZUS za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	245 355,69
• wynagrodzenia pracowników obsługujących komórkę świadczeń rodzinnych	139 784,50
• dodatkowe wynagrodzenie roczne „13stka”	10 253,60
• składki na ubezpieczenie społeczne	28 069,17
• składki na Fundusz Pracy	3 652,17
• odpis na ZFŚS	4 834,28
• zakupiono materiały biurowe	560,90
• zakup usług pozostałych (w tym zakup licencji na korzystanie z oprogramowania świadczenia rodzinne wraz z innymi modułami, usługi pocztowe - opłata porto oraz wysyłka listów) łączna kwota	5 739,89
Razem :	2 631 920,29

Rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny

• częściowo opłacono usługi IOD oraz czynsz za kserokopiarkę	624,00
--	---------------

Rozdział 85504 – Wspieranie rodziny/Pieczna zastępcza

• wynagrodzenie asystenta rodziny	75 885,72
• dodatkowe wynagrodzenie roczne asystenta rodziny „13stka”	4 532,37
• dodatek motywacyjny wraz z pochodnymi przyznany w ramach rządowego programu	7 180,20
• składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy	13 574,78
• odpis na ZFŚS	2 417,14
• zakupiono licencję oprogramowania do obsługi wspierania rodziny	685,11
• delegacje i ryczałt za używanie samoch. prywat. do celów służbowych	3 716,64
• zakup art. biurowych	119,00
Razem:	108 110,96

Rozdział 85513 – składka na ubezpieczenie zdrowotne

• opłacono składkę zdrowotną za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze, łączna kwota	42 393,96
--	------------------

Rozdział 85595 – pozostała działalność

• dokonano częściowej opłaty za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz koordynatora pieczy zastępczej, łączna kwota wydatków	153 837,24
---	-------------------

Ogółem wydatki w dziale 855 - Rodzina wyniosły 2 936 886,45

Rozdział 90095 – pozostała działalność

• zakup usług pozostałych (w tym zakup licencji do wystawiania zaświadczeń z programu czyste powietrze oraz opłata czynszu za dzierżawę kserokopiarki i usług pocztowych) łączna kwota	3 825,00
--	----------

Ogółem wydatki w dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska wyniosły 3 825,00

Ogółem wydatki we wszystkich rozdziałach to kwota 5 343 149,12

Dotacje na realizację zadań w 2024 roku zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.
W 2024 roku nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.
Nie wystąpiły odchylenia wykonania od planu wydatków.
Nie wystąpiły zagrożenia w realizacji wydatków.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracja ze środowiskiem. Udzielanie wsparcia opiera się na współpracy osób i rodzin korzystających z pomocy z pracownikami socjalnymi w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.

Zadania z zakresu pomocy społecznej, w myśl art. 110 ustawy o pomocy społecznej, w gminie Augustów realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie, jako organizacyjnie wyodrębniona jednostka budżetowa, która działa na podstawie statutu, regulaminu organizacyjnego i ustawy o pomocy społecznej. Działalność ośrodka finansowana jest z budżetu państwa i budżetu gminy. Z mocy ustawy o pomocy społecznej wykonuje zadania własne gminy oraz zadania zlecone.

Ponadto GOPS Augustów realizuje również inne zadania dotyczące:

1. Dodatków mieszkaniowych wynikających z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
2. Świadczeń rodzinnych wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
3. Funduszu alimentacyjnego wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
4. Profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wynikające z ustaw: z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
5. Przeciwdziałania przemocy domowej wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
6. Wspierania rodzin wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
7. Wpierania rodzin wielodzietnych wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny;
8. Świadczeń wychowawczych, wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016r o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Program „Rodzina 500+);

9. Stypendiów i zasiłków szkolnych wynikających z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
10. Wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego wynikających z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
11. Pomocy obywatelom Ukrainy wynikającej z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
12. Dodatku osłonowego wynikającego z ustawy z dnia 7 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym;
13. Dodatku węglowym wynikającego z ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym;
14. Dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła wynikającego z ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw;
15. Bonu energetycznego wynikającego z ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego.

I. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Augustowie

Kadrę na dzień 31 grudnia 2024 r. stanowiło 8 osób, zatrudnionych w ramach 8 etatów w tym: kierownik, główny księgowy, 3 pracowników socjalnych, asystent rodziny, 2 pracowników obsługujących świadczenia rodzinne i tzw. fundusz alimentacyjny.

Ponadto 10 osób było zatrudnionych na umowę- zlecenie, z czego:

- 9 osób świadczyło usługi opiekuńcze w środowisku,
- 1 osoba sporządziła dokumentację na potrzeby organizacyjne Ośrodka - jednolity rzeczowy wykaz akt, instrukcję kancelaryjną oraz instrukcję o organizacji i zakresie działania składnicy akt.

W Ośrodku pracuje wyspecjalizowana kadra, która systematycznie podnosi kwalifikacje zawodowe.

Specyfika problemów występujących w lokalnym środowisku wymaga od pracowników ciągłego doskonalenia zawodowego.

II. Klienci ośrodka pomocy społecznej

Gminę Augustów na dzień 31 grudnia 2024 r. zamieszkiwało 6 659 osób, w tym 3 273 kobiet i 3 386 mężczyzn, spośród których Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie objął wsparciem 359 osób.

Analizując liczbę osób objętych pomocą społeczną, w stosunku do liczby mieszkańców gminy, należy przyjąć, że 5,36 % mieszkańców Gminy Augustów korzystało z pomocy społecznej w roku 2023 (w 2023 roku odsetek wyniósł 4 %).

Najczęściej pomocy społecznej udzielano z powodu: długotrwałej lub ciężkiej choroby- 53 rodzin (49 rodzin w 2023r), niepełnosprawności – 43 rodzin (39 rodzin w 2023r), ubóstwa – 43 rodzin (41 rodzin w 2023r), bezrobocia- 19 rodziny (25 rodzin w 2023r), bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 15 rodzin (11 rodziny w 2023r).

Podstawowym narzędziem, w oparciu o które przyznaje się świadczenia z pomocy społecznej jest rodzinny wywiad środowiskowy. Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania lub pobytu osoby (rodziny) w ciągu 14 dni od dnia wpłynięcia wniosku o pomoc. Do realizacji świadczeń z pomocy społecznej niezbędne jest ustalenie możliwości pomocy ze strony osób zobowiązanych do alimentacji. W tym celu przeprowadzano wywiady alimentacyjne dla potrzeb naszego ośrodka. Tego typu wywiady pracownicy przeprowadzają dla innych ośrodków na terenie kraju.

Przyznanie pomocy finansowej i niefinansowej następowało w formie decyzji administracyjnych. Dotyczyły one udzielenia pomocy w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne, ponoszenia odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej i pomocy w formie usług opiekuńczych, przyznania pomocy w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Zgodnie z art. 17 pkt 10 ustawy o pomocy społecznej do zadań obowiązkowych gminy należy świadczenie pracy socjalnej. Praca socjalna świadczona jest bez względu na dochód, a celem jej jest usprawnienie funkcjonowania osoby/rodziny. Pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono 136 rodzinom (93 rodziny w 2023r.). Były to głównie rozmowy wspierające, motywujące, udzielano wsparcia informacyjnego, pomocy w załatwieniu spraw urzędowych, pomocy w kontaktach ze służbą zdrowia, pisaniu wniosków i pozwów do sądów, wypełnianiu wniosków do ZUS-u i Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, itp.

III. Zadania własne gminy

W ramach rozdziału 85205 – Przeciwdziałanie przemocy domowej wydatkowane były środki finansowe w łącznej kwocie 7 400 zł, z czego 6 000 zł stanowiło dofinansowania z budżetu państwa dla Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach którego zakupiono niszczarkę, drukarkę, ekspres do kawy oraz materiały biurowe. Środki własne gminy w wysokości 1 400 zł zostały przeznaczone na zakup publikacji dotyczącej przeciwdziałania przemocy domowej oraz częściową opłatę za usługę badawczą dot. przygotowania diagnozy zjawiska przemocy w Gminie Augustów.

W ramach rozdziału 85295 - Pozostała działalność

W 2024 roku opłacano pobyt 8 osób w domach pomocy społecznej łączną kwotą 449 240,02 zł (wydatki w roku 2023 za 8 osób przebywających w domach pomocy społecznej i 1 osobę, której udzielono schronienia, wyniosły 378 474,27 zł). W porównaniu do roku 2023 kwota odpłatności ponoszonej za pobyt w domach pomocy społecznej oraz placówkach wsparcia zwiększyła się o 70 765,75 zł. Podopieczni umieszczani w domach pomocy społecznej, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, ponoszą odpłatność w wys. 70% dochodu, a średni miesięczny koszt utrzymania wynosi ok. 6 000 zł miesięcznie. Gmina, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, jest zobowiązana do wnoszenia odpłatności do pełnej kwoty utrzymania.

Skierowanie do dps-u jest stosowane przez ośrodek w ostateczności, w sytuacji braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Podejmowanie działań w celu ograniczenia wzrostu ponoszonego wydatku na opłacenie pobytu osób w domach pomocy społecznej jest ograniczone poprzez wspomniane zapisy ustawowe. Nie jest możliwe zaplanowanie wspomnianych kosztów z uwagi na fakt, że dotyczy to osób, które znajdują się w nagłej, kryzysowej sytuacji, wymagającej natychmiastowej interwencji ze strony służb pomocy społecznej, w szczególności osób, którym udzielane jest schronienie.

W rozdziale 85230 - dożywianie wydatkowano kwotę **99 590,50 zł na realizację programu "Posilek w szkole i w domu"**.

Zadanie to było dofinansowane z budżetu państwa w kwocie 79 144,50 zł, kwota 20 446 zł pochodziła z budżetu gminy (w roku 2023 wydatkowano 73 362,90 zł, w tym 22 000 zł ze środków własnych). W porównaniu do roku 2023 wydatki z budżetu gminy na dożywianie wzrosły o 5 781,60 zł. Dożywianiem objęte były dzieci oraz młodzież uczęszczająca do szkół ponadpodstawowych – 40 osób (36 osób w 2023 r.). Liczba wydanych posiłków wyniosła 3 305 (3 326 w 2023 r.), a średni koszt posiłku w 2024 r. wyniósł 16,24 zł. (w 2023r. 17,43 zł).

W ramach programu przyznawano również pomoc w formie świadczeń pieniężnych na zakup posiłków lub żywności. Z tej formy pomocy skorzystały 22 rodziny, w ilości 85 świadczeń na

łącną kwotę 43 000 zł. (w 2023 r. skorzystało 19 rodzin, w ilości 68 świadczeń na łączną kwotę 37 200 zł.) Średni koszt świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności wyniósł 505,88 zł (w 2023 r. – 547,06 zł.)

W rozdziale 85228 - usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze wydatkowano kwotę 205 533,84 zł (w 2023 roku wydatkowano 149 696,12 zł). Pomocą w tej formie objęto 15 osób, zgodnie z art. 50 ustawy o pomocy społecznej osobie samotnej, która z powodu wieku lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Obejmowała ona zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz zapewnienie w miarę możliwości kontaktu z otoczeniem. Pomoc w tej formie służyła temu, aby jak najdłużej utrzymać te osoby w ich dotychczasowym środowisku zamieszkania, ponieważ do pomocy instytucjonalnej podchodzą z niechęcią. Świadczeniem usług opiekuńczych zajmowało się 9 osób, zatrudnionych na umowy - zlecenia. Wzrost wydatków w porównaniu z rokiem 2023 o zł wynikał z faktu potrzeby zwiększenia liczby świadczonych godzin usług opiekuńczych, ale również obowiązku podniesienia minimalnej stawki wynagrodzenia osób świadczących usługi opiekuńcze do 28,10 zł za godzinę. W 2024 roku gmina otrzymała dofinansowanie z budżetu państwa w wysokości 25 870 zł w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024” na realizację usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich.

W ramach rozdziału 85214 realizowane były zasiłki okresowe, zasiłki celowe

Zasiłek okresowy przyznawany jest zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w szczególności ze względu na bezrobocie, długotrwałą chorobę, niepełnosprawność. Jest to zadanie dofinansowywane z budżetu państwa. W roku 2024 na tę formę pomocy wydatkowano kwotę 43 875,50 zł (w roku 2023 wydatkowano 43 769,77 zł). Z pomocy w tej formie skorzystały 23 rodziny (w roku 2023 - 24 rodziny). Świadczenia wypłacane były najczęściej z powodów: bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności. Czasookres udzielonej pomocy w ciągu roku to średnio około 5 miesięcy.

Zasiłek celowy przyznawany jest zgodnie z art. 39 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na: pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobne remonty, naprawy w mieszkaniu, koszty pogrzebu, udzielenia schronienia, zaspokojenie bieżących potrzeb w związku opuszczeniem zakładu karnego, na częściowe pokrycie wydatków powstałych wskutek zdarzenia losowego.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, może być przyznany specjalny zasiłek celowy. Zasiłki celowe specjalne przyznawane były w przypadku ponoszenia przez osoby ubiegające się o pomoc finansową, przede wszystkim na zakup leków i leczenie.

Na zasiłki celowe wydatkowano w 2024 roku kwotę 15 770,09 zł (w 2023 r. - 11 676 zł), w tym na zasiłki celowe specjalne 8 370 zł (w roku 2023 – 4 876 zł), na zasiłek celowy na częściowe pokrycie wydatków powstałych wskutek zdarzenia losowego 4 000 zł oraz sprawowanie pogrzebu 2 000 zł, ogółem udzielono pomocy 16 rodzinom (16 rodzin w roku 2023).

W ramach rozdziału 85216 realizowane były zasiłki stałe.

Zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Na zasiłki stałe wydatkowano kwotę 196 527 zł (w roku 2023 – 134 611,95 zł), ilość osób - 21.

W rozdziale 85213 opłacane były składki zdrowotnej za osoby pobierające zasiłki stałe oraz uczestników CIS na kwotę 21 686, 44 zł (w roku 2023 – 13 634,16 zł).

Środki finansowe na wypłatę zasiłków okresowych, zasiłków stałych i opłacenie składek zdrowotnych od zasiłków stałych, były pozyskane z dotacji celowej z budżetu państwa, na realizację zadań własnych gminy.

W ramach rozdziału 85504 – Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej wydatkowano łącznie 108 110,96 zł, z czego 21 450,60 zł stanowiła dotacja celowa z budżetu państwa, pozyskana w ramach „Programu Asystent Rodziny w roku 2024” oraz 7 180,20 zł stanowiły środki z budżetu państwa w ramach rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024 – 2027”.

Asystent rodziny prowadził pracę z 13 rodzinami, w celu wzmocnienia ich funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

W ramach rozdziału 85595 - pozostała działalność - Gmina współfinansowała pobyt 10 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Za pobyt 9 dzieci ponoszona była odpłatność w wysokości 50% oraz za pobyt 1 dziecka w wysokości 10 %. Łączny koszt w 2024 roku wyniósł 153 837,24 zł (w 2023 r. koszty wyniosły 62 191,98 zł).

IV. Zadania zlecone gminie

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Objęto wsparciem 13 dzieci w postaci uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz rehabilitacji i usprawniania zaburzonych funkcji organizmu. Zadanie było zlecone Gabinetowi Terapeutycznemu "Gabik" w Augustowie, Centrum Wspierania Rozwoju Dziecka „Piotruś Pan” w Augustowie oraz Centrum Diagnostyki i Terapii Logopedycznej GADU-GADU w Augustowie. Wydatkowano w roku 2024 łącznie 114 120 zł (w roku 2023 wydatkowano 124 994 zł).

Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane na podstawie decyzji administracyjnych, po spełnieniu przesłanek ustawowych.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych dotyczy takich świadczeń jak:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, (tzw. becikowe);
2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny , świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy , zasiłek dla opiekuna;
3. świadczenia rodzicielskie.

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego.

Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Od 1 listopada 2018 roku wysokość zasiłku rodzinnego ustalona została w następujących wysokościach: na dziecko do ukończenia 5 roku życia 95 zł, powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia 124,00 zł, po ukończeniu 18 roku życia 135,00 zł.

Wydatki na świadczenia rodzinne w 2023 roku przedstawiały się następująco:

1. Zasiłki rodzinne- 229 264,80 zł (w 2023 r. 358 440,13 zł,) ilość wypłaconych świadczeń- 2 038.

2. Dodatki do zasiłków rodzinnych – 121 083,05 zł (w 2023r. 183 925,49 zł), ilość wypłaconych świadczeń- 1 288, w tym wypłaconych z tytułu:

- urodzenia dziecka – 7 000 zł (w 2023 r. 15 000 zł), ilość wypłaconych świadczeń- 7,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego- 8 000 zł (w 2023 r. 9 200,10 zł), ilość wypłaconych świadczeń- 20,
- samotnego wychowywania dziecka - 19 935,68 zł (w 2023 r. 17 572,24 zł), ilość wypłaconych świadczeń- 112,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 10 772,76 zł (w 2023 r. 14 861,02 zł) , ilość wypłaconych świadczeń- 104,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 11 587,24 zł (w 2023 r. 18 830,16 zł), ilość wypłaconych świadczeń – 222,
- pokrycia wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła – 2 157,73 zł (w 2023 r. 8 239,20 zł), ilość wypłaconych świadczeń – 27,

- pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła – 25 181,75 zł (w 2023 r. 42 265,16 zł), ilość wypłaconych świadczeń – 398,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 36 447,89 zł (w 2023 r. 57 957,61 zł), ilość wypłaconych świadczeń – 398.

3. Świadczenia opiekuńcze

- zasiłki pielęgnacyjne – 302 391,84 zł (w 2023 r. 304 334,40 zł), ilość wypłaconych świadczeń – 1 401,
- świadczenia pielęgnacyjne – 1 383 732 zł (w 2023 r. 1 010 313,60 zł), ilość wypłaconych świadczeń – 438.

4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 21 000 zł (w 2023 r. 39 000zł), ilość wypłaconych świadczeń -21.

5. Świadczenia rodzicielskie 90 996,40 –zł (w 2023 r. 99 109,30 zł), ilość wypłaconych świadczeń -105.

6. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w art. 10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” - 4 000 zł (w 2023 r. brak), ilość wypłaconych świadczeń -1.

Fundusz alimentacyjny

Na wypłatę świadczeń alimentacyjnych wydatkowano kwotę 44 900 zł (w 2023 r. 51 415,36 zł), ilość wypłaconych świadczeń – 91.

Średnia wysokość świadczenia alimentacyjnego wyniosła 493,41 zł.

W wyniku prowadzonych postępowań egzekucyjnych przez komorników wobec dłużników alimentacyjnych uzyskano zwrot od w/w osób w wys. 95 318,03 zł (w 2023 r. – 28 583,95 zł).

Wysokość odzyskania zwrotu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych jest ściśle uzależniona od skuteczności działań podejmowanych przez komorników.

Bon energetyczny

Bon energetyczny to forma wsparcia finansowego dla gospodarstw domowych o określonych dochodach w związku z wzrostem cen energii elektrycznej. Przysługiwał gospodarstwu domowemu jednoosobowemu w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu za 2023 r. nie przekraczała kwoty 2500 zł lub gospodarstwu domowemu wieloosobowemu, w

którym wysokość przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę nie przekraczała kwoty 1700 zł.

Wysokość bonu energetycznego wynosiła:

- 300 zł - gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 400 zł - gospodarstwu domowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 500 zł - gospodarstwu domowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
- 600 zł - gospodarstwu domowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

Przy ogrzewaniu energią elektryczną bon energetyczny wynosiła:

- 600 zł - gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
- 800 zł - gospodarstwu domowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
- 1000 zł - gospodarstwu domowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
- 1200 zł - gospodarstwu domowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

W 2024 r. wydatkowano 186 854,64 zł na wypłatę bonu energetycznego oraz koszty jego obsługi. Bony energetyczne wypłacono 430 gospodarstwom domowym.

Dodatek osłonowy

Dodatek osłonowy miał na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Zgodnie z przepisami przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Wysokości dopłat w ramach dodatku osłonowego uzależniona była od rodzaju źródła ogrzewania :

- jednoosobowe gospodarstwo domowe - 228,80/286 zł,
- gospodarstwo 2-3 osobowe - 343,20/429 zł,
- gospodarstwo 4-5 osobowe - 486,20/607,75 zł,
- gospodarstwo 6 i więcej osobowe - 657,80 zł/ 822,25 zł.

W 2024 r. wydatkowano 149 505,61 zł na wypłatę dodatków osłonowych oraz koszty obsługi.

Wypłacono 384 dodatki osłonowe.

Zaświadczenia do Programu „Czyste Powietrze”.

Program „Czyste powietrze” jest pierwszą ogólnokrajową inicjatywą walki ze smogiem.

Realizowany jest przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W jego ramach można przeprowadzić termomodernizację budynków, np. wykonać termoizolację lub wymienić stolarkę okienną i drzwiową na bardziej energooszczędną. Z dofinansowania można skorzystać w celu wymiany starych, wysokoemisyjnych kotłów węglowych na

ekologiczne źródła energii, np. pompę ciepła, instalację fotowoltaiczną, kolektory słoneczne, rekuperację czy wykonanie instalacji centralnego ogrzewania. Dodatkowo można przeprowadzić kompletny audyt energetyczny wykazujący rzeczywiste zapotrzebowanie budynku na energię ciepłą. W dniu 01.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 54), które nakładają na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze.

Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2024r. poz. 323 ze zm.).

Zaświadczenia wydawane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie po uprzednim złożeniu wniosku. W 2024 roku wydano 131 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze.

Program Operacyjny POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2021-2027

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie przy współpracy z Caritas Diecezji Ełckiej realizuje Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027, którego głównym celem jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwo w działaniach w ramach środków towarzyszących.

W 2024 roku w ramach programu wydano 59 skierowań do otrzymania produktów żywnościowych dla 129 osób.

V. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. Do najważniejszych potrzeb należy zaliczyć:

1. Zabezpieczenie środków finansowych na wypłatę świadczeń pieniężnych.
2. Realizacja ustawowych świadczeń finansowych jest zadaniem obowiązkowym gminy, w związku, z czym osoby znajdujące się w trudnej sytuacji, które wymagają wsparcia muszą mieć zapewnioną pomoc. Widoczna jest tendencja spadkowa osób korzystających ze wsparcia finansowego, co jest związane z rozbudowaniem systemu

wsparcia rodzinnego. Pozostają jednak osoby i rodziny, które będą wymagały wsparcia materialnego oraz pracy socjalnej.

3. Zabezpieczenie środków finansowych na ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej. Analizując obszar potrzeb w zakresie pomocy osobom starszym i długotrwale chorym zauważa się stałą konieczność zapewnienia środków w budżecie na odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej. Należy zauważyć, że z roku na rok zwiększają się koszty związane z utrzymaniem mieszkańca w domu pomocy społecznej, co generuje zwiększenie wydatków po stronie gminy.
4. Zabezpieczenie środków finansowych na usługi opiekuńcze dla osób starszych oraz niepełnosprawnych. Ciągły proces starzenia się społeczeństwa wskazuje na konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, które są jej pozbawione ze strony rodziny lub rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie oraz formie.
5. Opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych na kolejne lata (od 2026).
6. Zapewnienie w budżecie środków na funkcjonowanie Ośrodka w tym na wynagrodzenie dla pracowników.

Rok 2025 będzie dla Ośrodka czasem kontynuacji realizowanych zadań wynikających z ustaw i przyjętych gminnych programów, a także podejmowania nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była adekwatna i odpowiadała aktualnym problemom. Nowe zadania i zmieniające się regulacje prawne są dla wszystkich pracowników dużym wyzwaniem. Ciągła nowelizacja ustaw nie stanowi stabilnej podstawy prawnej, utrudniając jednocześnie należyte wykonywanie zadań. Wdrażając zadania ośrodek napotyka często na bariery finansowe i organizacyjne, a nowe obowiązki powodują dodatkowe obciążenie pracowników. Pomoc społeczna nie jest w stanie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwala na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej.

Augustów, 05.05.2025r.

Opr./wyk. Katarzyna Rzepnicka